

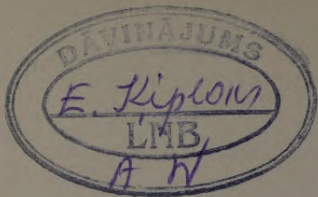
ČIKĀGAS LATVIEŠU EV.-LUT.
CIĀNAS DRAUDZES

60 GADI

Sarakstījis Jānis Eglīte, (1902-1964)
valdes loceklis

362 Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzes
izdevums 1957. gadā

PASTOR A. MITULIS
427 VAN NORMAN STREET
THUNDER BAY P, ONTARIO

B

IEVADVĀRDS

Ar prieku sākam šķirstīt šīs lapas, kas stāsta par svētīgo dievvalstības darbu mūsu vidū. Pagājuši gaŗi gadi darbā un cīņā. Dieva vārds ir brīdinājis un labinājis, rādot glābšanas ceļu. Sakraments vienojis, šķīstījis, skaidrojis. Gars cēlis darbam un rosmei. Kas dos liecību? Dievlūdzēji steigušies svētrītā uz dievnamu — tikai ar ticības brāļiem un māsām kopā lūgšanu ceļot, godam svētīta svētā diena. Darbinieki turēja draudzes namturības rūpi. Kad nebija mācītāji, paši sludināja dzīvības vārdu. Nosirmoja garīdznieki dvēseles kopdami. Reiz plaiksnījās, vizēja tvirtā sentēvu ticība. Kas dos liecību? Kad Kunga žēlastībā Čikagas latviešu ev. lut. Ciānas draudze ir nostāigājusi 60 gadu gaŗu ceļa gabalu, ir laiks vākt šīs liecības. Draudzes pr-ka vietnieks Jānis Eglīte ir pirmais, kas to sācis. Ik brīvu brītiņu ieracies arkīvā, šķirstot un burtojot katru raksta zīmi, tautājot vēl dzīvos seno dienu darbiniekus, ir sakošanas vērtīgas ziņas par draudzi. Lasītājs jūt, ka viss ir stāstīts cieņā un mīlestībā. No nīcības putekļiem paceļas seno dienu Kunga darba darītāji, cīnītāji un cietēji. Apbrīnā skatām vīrus un sievas, kas liksmi upurē Dievam gan sirdis, gan mantu. Lasot šīs lapas mēs sasilsim pie ticības gūnskura, skaidrāk apjautīsim draudzes uzdevumus. Godbijīgi pieminēsim pagātnes darbiniekus. Lūgsim Kungu palīgos, ka arī mēs čakli tekam, kalpojam un cīnamies Ciānā labo cīņu.

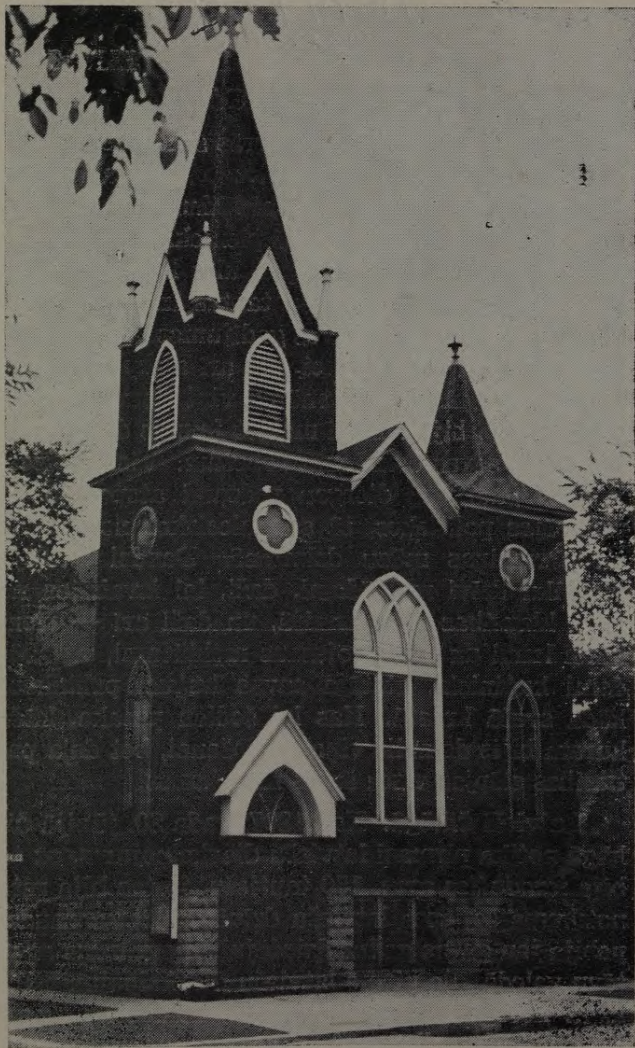
Šo grāmatīņu ar prieku lasīs ne tikai tagadējie un nākošie Ciānas draudzes locekļi, bet arī ikviens baznīcas vēstures cienītājs.

A. Rautenšilds

96-3

755

L
2

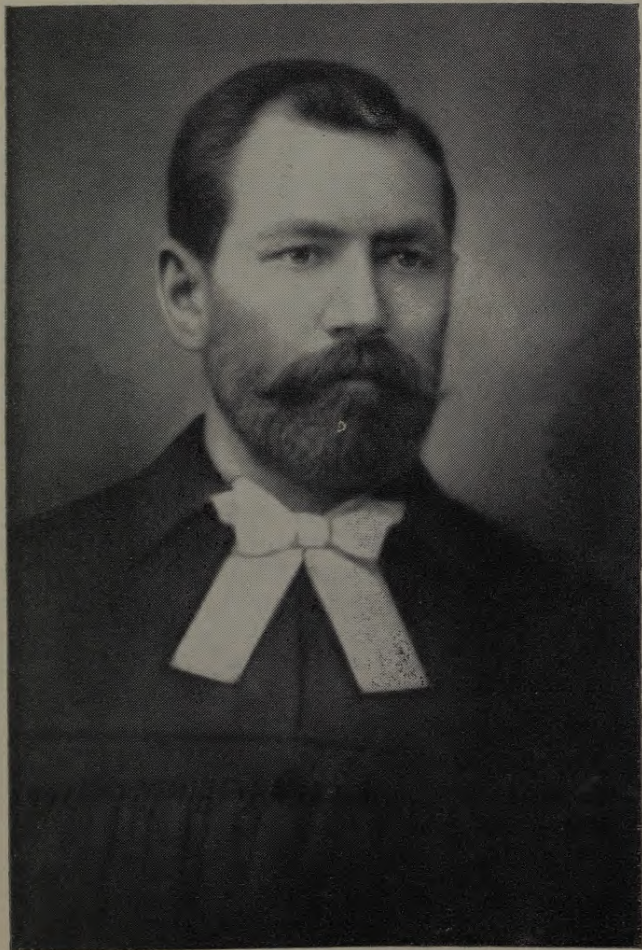
Ciānas draudzes baznīca

ČIKĀGAS LATVIEŠU ĒV.-LUT. CIĀNAS

DRAUDZES 60 GADI

Latvieši svešumā. Kopš agrās senātnes, kad senie zemgaļi atstāja savas dzīves vietas, aiziedami svešumā, vajadzēja pāriet vairākiem gadu simteņiem, lai latviešu tautu atkal piemeklētu seno zemgaļu liktenis, — kad otrā pasaules kara rezultātā apm. 1/16 daļa no latviešu tautas izklīda plašajā pasaulē. Ne jau šajos divos gadījumos vien latvieši tikuši atrauti savai zemei, bet arī starplaikā, gan lielākos, gan mazākos apmēros, viņi viemēr dažādu apstākļu dēļ bija spiesti meklēt jaunas dzīves vietas ārpus savas dzimtenes robežām. Visi šie izceļošanas gadījumi diezgan redzami atspoguļo kā toreizējos politiskos, tā saimnieciskos notikumus un pārmaiņas mūsu dzimtenē. Daudzi izceļoja vieglāku dzīvi meklēdami, daži, lai izvairītos no kara klausības cara armijā, un daži arī — vienkārši laimi un piedzīvojumus meklēdami, vai, būdami kuģinieki, atstāja savus kuģus, palikdami kādā svešā krastā. Kas lai šodien pasaka, kāds kuram bijis dzinulis viņa izceļošanai, bet daļa patiesības slēpjās visos šajos minējumos.

Latvieši Čikāgā. Kad 1897. gada 20. jūnijā Čikāgā notika pirmasi latviešu dievkalpojums, uz to bija ieradušies apm. 150 tautiešu, jo tas bija rets notikums šejienes latviešu dzīvē, tādēļ ka daudzi nebija jau garus gadus dzirdējuši dievvārdus savā tēvu valodā. Šo pirmo latviešu dievkalpojumu Čikāgā noorganizēja mācītājs un misionārs Ansis Rebane (Hans Rebane), pēc savas nacionālās iz-

Māc. Ansis Rebane

celsmes igauņis, bet labi pārvaldīdams latviešu valodu. Minētais pirmais latviešu dievkalpojums Čikāgā, notika vācu ev. lut. Ciānas baznīcā 19. ielā. Mācītājs Rebane teica sprediķi no Marka ev. 2. nodaļas, 1.— 12. pantam, un tanī pašā dievkalpojuma laikā pie dievgalda gāja 18 tautieši.

Pēc dievkalpojuma mācītājs Rebane griezās pie tautiešiem ar priekšlikumu dibināt patstāvīgu latviešu draudzi Čikāgā. Šis ierosinājums radīja dzīvu atsaucību un tūliņ tika izraudzīta grupa tautiešu, kas apņēmas pēc 4 nedēļām noorganizēt draudzes dibināšanas sapulci. Šinī iniciatoru grupā tika ievēlēti sekošie: Jānis Hartmanis (John Hartman), Fricis Birkmanis ar sievu (Fritz Birkmann), Jānis Raskevics ar sievu (John Raskevit), un Jūle (uzvārds nezināms).

Pirmā latviešu draudze Čikāgā. 1897. gada 18. jūlijā nodibinājās pirmā latviešu draudze Čikāgā, iekļaujoties Misūri sinodes jurisdikcijā. Minētā datumā mācītājs Rebane noturēja otro reizi latviešu dievkalpojumu ar dievgaldu tanī pašā vācu Ciānas baznīcā. Pēc dievkalpojuma sanāca draudzes dibināšanas sapulce, kuŗā piedalījās 48 draudzē iestājušies tautieši; sapulce izraudzīja draudzei oficiālo nosaukumu — The Chicago Lettish Ev.-Luth. Zion's Congregation. Draudzes vadībā tika ievēlēti sekošie: Jānis Seidlickis (John Seidlitzki) — priekšnieks, Adams Sikmanis (Adam Sikmann) — priekšnieka palīgs, K. Siksne — sekretārs, Jānis Vītols (John Witol) — kasieris un Fricis Birkmanis — pērminderis.

Ievēlētos draudzes vadītājus tūliņ mācītājs svi-

nīgi ievēda amatā, izlūdzoties Dieva svētību iesāktam darbam. Draudzes garīgo aprūpi, saprotamā kārtā, uzņēmās mācītājs Rebane, bet tā ka viņš dzīvoja Bostonā un apkalpoja arī citas draudzes dažādās vietās, viņš varēja apsolties tikai divi reizes gadā ierasties Čikāgā noturēt dievkalpojumus un pieņemt dievgaldniekus. Tanī pašā sapulcē nolēma noturēt dievkalpojumus katra mēneša pirmā svētdienā un stāties sakaros ar vācu Ciānas draudzes vadību par viņas baznīcas iznomāšanu latviešu draudzes vajadzībām — dievkalpojumu un draudzes sanāksmju gadījumos. Ar vācu Ciānas draudzes vadības laipno pretimnākšanu tika arī atļauts latviešu draudzei lietot viņu baznīcu, neprasot par to nekādu atlīdzību. Draudzes dievkalpojumus vadīja draudzes priekšnieks Jānis Seidlickis, atskaitot tās reizes, kad ieradās mācītājs Rebane, un sprediķis tika nolasīts no grāmatas jeb kā tanī laikā mēdza teikt — noturēja priekšlasīšanas dievvārdus. Tāda pat kārtība bija arī citās mazākās latviešu draudzēs, kuŗas apkalpoja viens pats mācītājs.

Mācītāja ceļa izdevumiem tika no draudzes izlūgti ziedojumi, bet ne katru reizi arī tik daudz ienāca. Pirmie draudzes gadi neuzrādīja sevišķu aktivitāti, tāpat draudzes locekļu skaits necik ievērojami nepieauga, un maz bija apmeklētāju priekšlasīšanas dievkalpojumos, izņemot tās reizes, kad ieradās mācītājs Rebane.

Ciānas draudzes inkorporācija. 1902. gada 21. jūlijā, tieši piecus gadus pēc šīs draudzes dibināšanas, notika latviešu Ciānas draudzes inkorpo-

rēšana attiecīgās valsts iestādēs, līdz ar šo draudze kļuva pilntiesīga. Inkorporācijas dokumentus parakstīja draudzes priekšnieks J. Seidlickis, A. Siksēns, J. Mieze, J. Siksens un draudzes mācītājs Rebane.

Draudzes priekšnieks Ed. Enke. 1905. gadā no draudzes pr-ka amata atlūdzās pirmais priekšnieks Jānis Seidlickis un viņa vietā ievēlēja Ed. Enki. No šī laika sākās lielāka rosība un aktivitāte draudzes dzīvē — dievkalpojumus noturēja divi reizes mēnesī, pēc noteiktiem laikiem pārvēlēja draudzes vadību, revidēja grāmatas, regulāri zināmā laikā draudzes vadība, sanāca uz sēdēm un izpaudās arī vēl citādi interese par draudzes dzīvi.

Draudzes pirmais Ziemsvētku eglītes vakars. Turpmākajos gados bija stipri izjūtams piemērotu telpu trūkums draudzes dažādām vajadzībām. Tā, piemēram, draudzes pirmais Ziemsvētku eglītes vakars 1905. g. bija jāriko nepiemērotās privātās telpās — Jushewitz hallē. Tāpat draudzes sapulce tika vienu reizi noturēta pie vācu Ciānas baznīcas sētas, jo citur nekur nevarēja telpas dabūt.

Drīzi arī pēc tam, 1906. gada oktobrī, pienāca vācu Ciānas draudzes vadības paziņojums latviešu draudzei par līdzšinējo viņu baznīcas lietošanas uzteikšanu.

Baznīcas būvfonds. Visi apstākļi un notikumi bija par pamudinājumu tam, ka mācītājs Rebane nāca ar jaunu priekšlikumu — dibināt atsevišķu fondu naudas līdzekļu uzkrāšanai, ar ko iegādāt pašiem savu dievnamu. Vēlākie draudzes gadi vei-

dojās šī lielā nodoma iespaidā, un tika daudz darīts lai radītu lielāku interesi draudzes locekļos par neatliekamo nākotnes nodomu.

Draudzes pirmās obligātās nodevas. Draudzes vadība, redzēdama, ka ar parastām upuru naudam, ko ieņem dievkalpojumos, vien nevar visus draudzes pieaugošos izdevumus segt, 1906. gada 21. oktobra draudzes sapulcē nosprieda ievest obligātās nodevas visiem draudzes locekļiem, nosakot iestāšanās naudu \$1. — un gada nodevu \$1.50 apmērā. Neraugoties uz mazo draudzes locekļu skaitu un niecīgajām nodevām, nākošā gada beigās jau varēja draudze noguldīt bankā \$85.

Latviešu Ciānas draudze vācu Imanuela baznīcā
Kad vācu Ciānas draudze bija uzteikusi telpas latviešu draudzei 21. oktobrī 1906. gadā, tad dievkalpojumus pagaidām noturēja kādā skolā uz 21. ielas, tanī pašā laikā meklējot pēc piemērotām baznīcas telpām, ko varētu nomāt draudzes vajadzībām. Beidzot radās vienošanās ar vācu ev. lut. Immanuela draudzes vadību, kas atvēlēja latviešu draudzes dievkalpojumiem savas draudzes skolas telpas 1135 S. Marshfield avenijā, bet ierodoties latviešu mācītājam, atļāva tanī reizē lietāt arī viņu baznīcu. Jaunajās telpās pirmo dievkalpojumu noturēja draudzes priekšnieks Ed. Enke 1907. g. 3. martā — draudzes skolā, bet mācītājs Rebane 23. jūnijā tanī pašā gadā vācu Imanuela baznīcā. Šīs viesmīlīgās telpas latviešu draudze lietāja 22 garus gadus, paliekot vislielāko pateicību parādā vācu Imanuela draudzei un it sevišķi tās mācītājam Helteram (Hoelter.).

Piektā gada politiskie bēgļi. Pēc 1905. gada Krievijas revolūcijas, kad Savienotās Valstīs ieceloja vairāki tūkstoši revolūcijas dalībnieku, daļa no tiem nonāca arī Čikāgā, bet aiz saprotamiem iemesliem šī bēgļu kustība, ar maz izņēmumiem, neveda nekādu draudzes locekļu pieaugumu. Kaut arī amerikāņu sabiedrība šos politiskos bēgļus uzņēma ar zināmām simpatijām un arī latviešu pilsonisko aprindu cilvēki, kas nesastāvēja draudzē, atrada kopīgu valodu ar viņiem, pret latviešu draudzes cilvēkiem šie atbraucēji tomēr nebija labvēlīgi noskaņoti, drīzāk naidīgi, un bija reiz pat gadijums, kad jaunatbraucēji traucēja dievkalpojumu. Taču šis apstāklis draudzes locekļus neiespaidoja un tie palika uzticīgi savai ticībai un baznīcai, jo draudzes dzīve bija arī viņu personiskā dzīve, un latviešu valodā Dievu lūdzot un latviešu dziesmas dziedot, viņi saglabāja tos kristīgos un latviskos jaukos tikumus, ko bija paņēmuši no dzimtenes sev līdzī.

Draudzes konstitūcija. 1907. gads iezīmējās ar ļoti svarīgu notikumu draudzes dzīvē: tika izstrādāta un pieņemta draudzes konstitūcija, lai tādā kārtā draudzes dzīve būtu tiesiskāka un sekmīgāka. Šim nolūkam draudzes pilnsapulce izvēlēja konstitūcijas komisiju, kurā iegāja: Kārlis Šāberts (Schabert), E. Heimanis (Heimann), Ed. Enke, A. Sikšēns, J. Ozoliņš (Osolin) un K. Jansons. Tā ka no ievēlētajiem komisijas locekļiem neviens nebija ne jūrists, ne arī citādā veidā kompetents konstitūcijas jautājumos, draudzes konstitūcijai par paraugu ņēma kādā amerikāņu kalen-

dārā jau iespiestu baznīcas konstitūciju, tikai pār-
labojot attiecīgos pantus un piemērojot tos latvie-
šu draudzes īpatnajām vajadzībām. Šo noteikumu
izstrādāšana prasīja vairākas komisijas sēdes, līdz
draudzes pilnsapulce 1907. gada 23. jūnijā komi-
sijas iztrādāto draudzes konstitūciju, ar maziem
grozījumiem, pieņēma un apstiprināja. Bez kon-
stitūcijas komisijas, to vēl parakstīja arī T. Be-
kers, R. Ozoliņš, K. Vildaus (Wildau) un R. Ol-
gebergs.

Baznīcas būvkomiteja. Lai pasvītrotu redza-
māk savu nelokāmo nodomu iegādāt pašiem savu
dievnamu, draudzes pilnsapluce, bez jau pastāvo-
šā būvfonda, nodibināja 1909. gada 30. augustā arī
baznīcas būvkomiteju, kuŗas uzdevums bija pa-
nākt, lai būvfondā vairāk ienāktu ziedojumi, kā
arī apsvērt iespējas, kas stāv sakarā ar savas baz-
nīcas iegādi.

Draudzes palīdzības biedrība. 1908. gada 5. ap-
rīlī nodibinājās pie draudzes pastāvošā palīdzības
biedrība. Ta jau no paša sākuma darbojās pēc at-
sevišķi izstrādātiem un pieņemtiem statūtiem.
Biedrības nolūks sniegt naudas atbalstu biedrības
dalībniekiem viņu slimības gadījumos, tāpat arī
miršanas gadījumos izmaksājot viņu piederīgiem
vai apgādniekiem statūtos paredzēto naudas at-
balstu. Biedrības līdzekļi sastādās no biedru iestā-
šanās maksas, kārtējās mēneša maksas un atse-
višķas maksas dalībnieka nāves gadījumā. Pa-
līdzības biedrības darbība viņas sākuma gados
bija diezgan aprobežota un neizvērtās plašumā aiz
tā iemesla, ka biedrībā varēja piedalīties tikai lat-

viešu Ciānas draudzes locekļi. Neraugoties uz mazām biedru iemaksām, tomēr garākā laika tecējumā biedrībai iekrājās arī savs kapitāls, tā ka tā varēja pat draudzei aizdot \$1000 baznīcas iepirkšanai. Raksturīga ir bijusi palīdzības biedrības vadītāju lielā atbildības apziņa un piesardzība viņiem uzticētās biedru naudas pārvaldīšanā un glabāšanā. Taupības nolūkos biedrības statūtu grāmatiņas valde pasūtīnājusi iespiešanai G. Landsbergam Jelgavā. Cik mazas arī šodien neizliktos palīdzības biedrības apgrozījuma summas, tajos laikos tas bija diezgan jūtams atbalsts, ko saņēma slimības piemeklētie tautieši.

Draudzes koris. 1910. gadā nodibinā'ās draudzes koris, ko visu pastāvēšanas laiku vadīja drau-

Draudzes koris ar dir. J. Zemzari vidū

dzies ērgelnieks Jānis Zemzars. Ar savu darba čaklumu un lielo mūzikas mīlestību viņš prata kori saistīt pat līdz 30 dziedātāju. Ja koris ir pastāvējis nepārtraukti 33 gadus, tad tas liecina, ar kādu uzticību un sirdsdedzi dziedātāji un diriģents atdevuši sevi draudzes dzīves kopšanai un daiļošanai.

Ja šodien jāsastāda koris no tūkstots latviešiem, tad tas ir ļoti grūti izdarāms darbs, bet toreiz mazais latviešu draudzes pulciņš, kas skaitliski nesniedzās līdz pilnam simtam, deva savu kori un, spītējot visiem grūtajiem gadiem, pastāvēja tik ilgi, kamēr vien bija diriģents, kas to vada. 1943. gadā čaklajam diriģentam aizverot savu nošu grāmatu uz mūžīgiem laikiem, apklusa arī uz laiku koŗa dziesma. No koŗa pirmajiem dalībniekiem šodien vel dzīvi ir Anna Irbe, Olga Mešune, Arvīds Mešuns, Jānis Skudris un vēl citi.

1909. gada 5. septembrī latviešu Ciānas draudzē viesojās jauns teoloģijas students Ed. Jurāvics (Edw. Jurawitz), noturot savu pirmo dievkalpojumu šinī draudzē, jo mācītājs Rebane slimības un citu apstākļu dēļ nevarēja vairs Čikāgu apmeklēt. Šinī laikā draudzei radās lielas grūtības un neveiksmes jauna mācītāja sameklēšanā. Šajā grūtajā jautājumā daudz palīdzības un padoma sniedz vācu Imanuela draudzes mācītājs Helters, kā arī Svešvalodu misijas komisijas pārstāvji, noturot vairākas, kaut arī neveiksmīgas apspriedes gan latviešu Ciānas draudzes vadītāju sanāksmēs, gan šīs draudzes pilnsapulcēs. Nedaudzie latviešu mācītāji, kas apkalpoja latviešu draudzes, nespēja šo darbu pilnā mērā veikt latviešu draudžu lie-

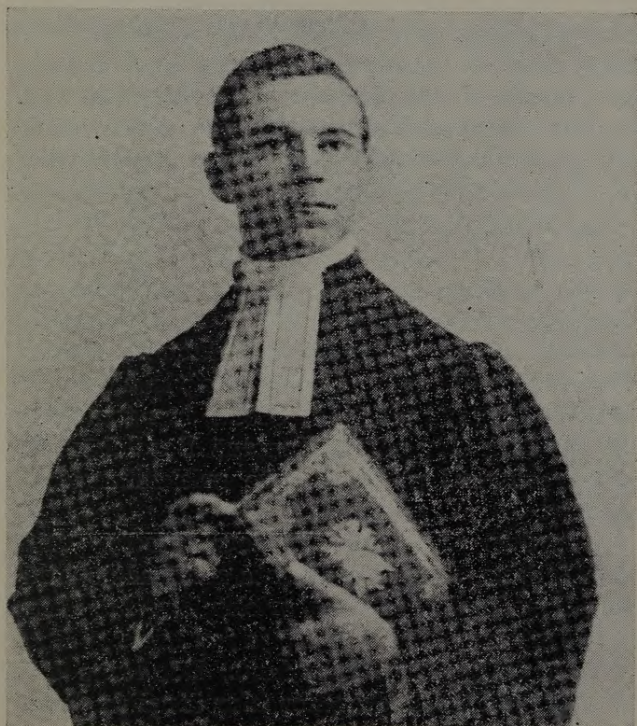
lās izklaidētības dēļ, tāpat sava nozīme bija arī mācītāju materiālajiem apstākļiem.

Mācītājs Juravics (1911. g. 23. IV — 1912. 1. I.). Draudzes daudzo apspriežu rezultāts bija tas, ka ar sinodes misijas nozares starpniecību mācītāju Ed. Juravicu uzņēma par šīs draudzes pastāvīgo mācītāju. Taču vēlāk izrādījās, ka tas bija tikai īslaicīgs apmierinājums draudzei, jo mācītājs Juravics nenokalpoja pilnu gadu Ciānas draudzē, kad pieņēma Bostonas latviešu draudzes aicinājumu un aizgāja uz turieni. Aiziedams uz Bostonu, viņš tajā pašā laikā apkalpoja arī Ņujorkas, Filadelfijas, Baltimoras un Klīvlendas latviešu draudzes.

Mācītāja A. Rebanes šķiršanās. 1912. gada sākumā pienāca no Bostonas sēru ziņa par mācītāja Rebanes nāvi. Šo ziņu draudze uzņēma ar lielu un nedalītu nožēlu un draudzes vadība nosūtīja mirušā mācītāja atraitnei līdzjūtības apliecinājumu un nedaudz vēlāk arī zināmu naudas summu viņa kapa piemineklim. Ievērojot mācītāja Rebanes lielos nopelnus latviešu Ciānas draudzes izveidošanā un apkopšanā, draudzes vadība jau 1910. g. 14. augustā mācītāju Rebani uzņēma par šīs draudzes goda locekli. Mācītājs Rebane, nostrādādams 13 gadus latviešu Ciānas draudzē, bija iemantojis daudz draugu un cienītāju, un tā dārgā sēkla, ko viņš bija sējis savu draugu un klausītāju sirdīs, nepalika bez sekmēm, jo tie lielie darbi, ko draudze darīja turpmākos gados savas ticības un baznīcas labā, deva tam spilgtāko apliecinājumu.

Mācītājs K. Buchrots (C. F. Buchroth). (1914. 13. III — 1918. 6. I.). Vairāk kā divus gadus drau-

dzei atkal bija jāiztiek bez pastāvīga mācītāja. Dievkalpojumus, kā parasts, atkal noturēja draudzes priekšnieks, atsevišķās reizēs viesojoties teoloģijas studentam Buchrotam. Notika atkal mek-

Māc. K. Buchrots

lēšana, apspriedes un sarakstīšanās ar svešvalodu misijas nozares pārstāvjiem. Beidzot draudzes pilnsapulcē ieradās arī svešvalodu misijas priekšnieks mācītājs J. D. Mathius, kas ieteica draudzei

par mācītāju K. Buchrotu, kuŗš bija jau studijas beidzis. Grūtības radīja vienīgi jautājums par mācītāja atalgojumu, bet beidzot arī šinī lietā panāca vienošanos un mācītājs Buchrots tika pieņemts draudzē par mācītāju un 1914. g. 13. martā ievests amatā. Mācītājs Buchrots ir pirmais mācītājs draudzē, kuŗam draudze maksā noteiktu atalgojumu — \$ 150 gadā un pusi no viņa dzīvokļa īres maksas. Apkalpodams latviešu Ciānas draudzi, mācītājs Buchrots tanī pašā laikā apkalpoja arī Linkolnas Mārtiņa Lutera draudzi Viskonsīnā un skaitījās piektais latviešu misionārs Ziemeļamerikā.

Pēc nepilniem 4 gadiem tas pats svešvalodu komisijas pr-ks Mathius nāca draudzē ar jaunu priekšlikumu — necelt iebildumus mācītāja Buchrota pāriešanai uz Bostonas latviešu draudzi, viņa vietā ieceļot mācītāju Ceceri, kas tanī laikā atradās Park-City pilsētā Montanā. Bez liekām debatēm draudzes pilnsapulce šo priekšlikumu arī pieņēma.

Draudzes priekšnieks Teodors Briedis. 1918. gada 1. decembrī no sava amata slimības dēļ atlūdzās ilggadīgais draudzes priekšnieks Ed. Enke, un pēc trijām nedēļām viņš bija jau miris. Ciānas draudzē 13 gadus nokalpodams, Ed. Enke bija daudz pūļu ziedojis draudzes izkopšanai un jaunu nodomu iecerēšanai, tāpat ņēmis dzīvu dalību draudzes citos institūtos. Pēc Ed. Enkes atteikšanās par nākošo draudzes priekšnieku 1918. g. 1. dec. ievēlēja Teodoru Briedi, kas gandrīz sava mūža lielāko daļu ziedojis draudzes darbam, sākot jau ar 1912. gadu, kad viņš ieceļoja Amerikā.

Draudzes priekšnieka amatā Teodors Briedis sabija 21 gadu, būdams ievēlēts divos periodos, bet citos draudzes vadības amatos arī vairākus gadus, tanī pašā laikā ieņemdams vadības posteņus draudzes palīdzības biedrībā, jauniešu biedrībā un citos draudzes dzīves nozarojumos.

Visā savā kalpošanas laikā, sākot ar draudzes vadības sēdēm līdz apspriedēm ar Sinodes augstākiem vadītājiem, Teodors Briedis viscauri pierādīja nepārprotami skaidru un atklātu savas draudzes interešu ievērošanu un aizstāvēšanu, tanī pašā laikā pasvītrodams savu latvisko nostāju, kuŗai palicis uzticīgs vēl līdz šaidienai.

Pienākot laikam, kad sinode vairs nevarēja dabūt nevienu latviešu mācītāju un kad tika jau ieteikts pāriet draudzei uz angļu valodas dievkalpojumiem, Teodors Briedis savās prasībās pastāvēja uz to, ka katram Dievs jālūdz savā tēvu valodā — valodā, ko Dievs katram jau ielicis šūpulī. Ja, pret tādu katēgorisku nostāju arī sinodes kungiem nebija vairs iebildumu, un respektējot Ciānas draudzes vēlēšanos, sinode darija iespējamo, lai draudze atkal dabūtu latviešu mācītāju.

Arī tagad, kad draudzes vadību pārņēmuši jauniebraucēji, Teodors Briedis ir redzams katrā dievkalpojumā savā ierastajā vietā baznīcas solos lokot ceļus Dieva priekšā, kuŗa valstībai viņš tik daudz garus gadus strādājis par lielu svētību sev un saviem tautiešiem.

Mācītājs Alberts Cecers (A. Zetzer). (1918. g. 21. jūl. — 1928. g. 23. XII). Ātri un vienprātīgi draudzes pilnsapulce izšķīras par mācītāja Cecera aicināšanu par draudzes mācītāju un 21. jūlija

1918. g. viņš tika ievests amatā. Mācītāju ātrai aiziešanai no draudzes par iemeslu varēja būt materiālas dabas apstākļi, tādēļ draudzes vadība mācītāja Cecera atalgojumu paaugstināja uz \$225 gadā, bet pēc 4 mēnešiem uz \$300. Tā ka mācītājs A. Cecers strādāja Čikāgā Western Electric sabiedrībā kā inženieris un bija labi atalgots, viņš atteicās no draudzes piedāvātā atalgojuma un lika priekšā draudzes pilnsapulcē 1923. g. 2. decembrī no šīs atalgojuma naudas dibināt misijas fondu Sinodes vajadzībām. Lai šo misijas fondu padarītu iespaidīgāku, tanī pašā sapulcē nolēma ievest vispārēju nodokli visiem pilntiesīgiem draudzes locekļiem — 6 dolari no vīrieša un 3 dolari no sievietes gadā par labu misijas fondam. 1929. gadā misijas fondu pievienoja draudzes kopējai kasei, atceļot arī obligātās nodevas, kas līdz šim tika maksātas misijas fondam, bet vispārējo draudzes nodokli paaugstināja uz 12 dolāriem gadā visiem balsstiesīgiem draudzes locekļiem.

Mācītājs A. Cecers nokalpoja Ciānas draudzē vairāk kā 10 gadus, iegūdam vislielāko atzinību un cieņu no visiem draudzes locekļiem. Blakus teoloģiskai izglītībai, mācītājs A. Cecers ieguva arī ievērojamas sekmes tehnisko zināšanu laukā — kļuvis par inženieri elektrotehnikā. Pateicoties šīm zināšanām, mācītājs A. Cecers varēja daudz palīdzēt saviem tautiešiem, pa vakariem papildinādam viņu izglītību, kas pavēra viņiem ceļu uz tālāku augstāku izglītību, vai arī palīdzēja ieņemt atbildīgākas vietas viņu darbu laukā.

Mācītājs A. Cecers bija brīvs un neatkarīgs bez aizspriedumu cilvēks, kādēļ viņam bieži gadī-

jās nonākt pretrunā ar Sinodes stingrajiem priekšrakstiem, bet neraugoties uz to, viņš kā mācītājs bija ieguvis nedalītu atzinību arī ārpus savas draudzes.

Draudzes pārvaldes darbinieki 1919. g. No kr.: dr. dibinātājs J. Miezis, J. Ramms, ērģeln. un dir. J. Zemzars, J. Miķelis, māc. A. Cecers, dr. pr-ks T. Briedis, māc. Cecera dēis

Pārceļoties Western Electric sabiedrībai uz Nūdžersiju, mācītājs A. Cecers bija spiests atteikties no Ciānas draudzes apkalpošanas un aizgāja savai darba vietai līdzi.

Sirsnīgas attiecības ar savu bijušo draudzi mācītājs A. Cecers uzturēja arī vēl turpmākos gados un baznīcu iesvētot viņš tika aicināts un bija klāt kā viesis šinī draudzes lielajā dienā. Arī citos draudzes ievērojamākos svētkos mācītājs A. Cecers atcerējās Ciānas draudzi un pagodināja to ar savu ierašanos.

Jauniešu biedrība. 1914. gada 3. maijā tika nodibināta pie draudzes pastavoša jauniešu biedrība. Biedrības ierosinātajī un dibinātāji bija J. Bardanovskis, J. Zemzars, T. Briedis, A. Leskinovičs un J. Skudris. Drīzi pēc nodibināšanās biedrība izstrādāja īpašus statūtus, pēc kuŗiem darbojoties biedrība ieņēma redzamu vietu draudzes garīgā dzīvē. Tika rīkotas bībeles stundas, jautājumu izskaidrošanas vakari, garīgi priekšnesumi un citi sarīkojumi. Biedrības līdzekļi sastādījās no biedrības dalībnieku nodevām (10 centi mēnesī), ziedojumiem un sarīkojumu ienākumiem. Biedrības kārtējās mēnešsapulces bieži tika noturētas kopā ar priekšnesumiem. Jauniešu biedrībā bija ap 30 dalībnieku; skaitlis zināmos biedrības pastāvēšanas laikos nedaudz mainījās uz vienu vai otru pusi. Jauniešu biedrības darbība sākuma gados sadalījās sekošās komitejās: preses komitejā, kristīgo rakstu komitejā un sarīkojumu komitejā.

Biedrība iegādājās nelielu rokas spiedi, ar ko iespieda nevien biedrības un draudzes vajadzībām dažādus iespiedu darbus, bet arī citām Čikāgas latviešu organizācijām izpildīja iespieddarbu pasūtījumus, piem., uzsaukumus, afišas un citus darbus. Ierobežoto līdzekļu dēļ biedrība par lētu naudu nopirka lietotus burtus no "Amerikas Vēstneša" izdevēja Zieberga Bostonā.

Kristīgo rakstu komiteja rūpējās par garīgās literatūras izplatīšanu, abonementu pieņemšanu un maksas izkārtošanu. 1922. gadā pienāca no Latvijas sūtījums ar 241 dažādām garīga satura grāmatām un 90 eksemplāri žurnāla "Svētdienas rīts," pēc tam šie sūtījumi tika vēl papildināti ar žurnā-

liem "Mūžīgās ilgas," "Jaunatnes draugs" un kalendāriem.

Par krīstīgo audzināšanu rūpējās draudzes mācītājs, noturot bībeles stundas un jautājumu izskaidrošanas vakarus.

Daudzi tika strādāts un ziedots tiešam palīdzības darbam. Tā, piemēram, jau 1916. gadā nosūtīja 10 dolārus latviešu bēgļiem Krievijā. Summa neizliekas liela, bet tereiz tā bija 1/4 daļa no biedrības gada ienākumiem.

Nodibinoties neatkarīgai Latvijai, visi sekojošie notikumi, kas saistījās ar šo laiku, redzami atspoguļojās arī Ciānas draudzē un it sevišķi jauniešu biedrībā. Jau 1918. gada jūnijā jauniešu biedrībā tika apspriests jautājums par Latvijas pašnoteikšanās komitejas atbalstišanu ar naudas ziedojumiem, bet tā ka trūka tuvāku norādījumu par šo akciju, tad to pagaidām atlika. 1919. gadā 22. jūnijā (Cēsu kaujas dienā) tika nosūtītas 4 kastes uz Latviju ar 150 apģērbu gabaliem un tā paša gada 26. oktobrī nosūtīja 50 dolārus Latvijas palīdzībai caur sūtni Bisenieku Londonā. 1920. gadā nosūtīja 30 dolarus caur Amerikas latviešu tautiskās savienības centrālo komiteju Latvijas Sarkanam krustam auto iegādei un pāris gadus vēlāk naudas ziedojumu Latvijas Invalīdu Savienībai Rīgā. Savu latvisko un patriotisko stāju jauniešu biedrība vēl apliecināja ar to, ka pēc Latvijas de jure atzīšanas no A. S. V., nosūtīja 1922. 27. aug. pateicības telegrammu prezidentam Hardingam.

Draudzei iepērkot baznīcu, jauniešu biedrība ziedoja šim pasākumam 400 dolarus un, sākot no

pirmā pastāvešanas gada, maksāja draudzei par telpu lietošanu 12 dolārus gadā. Sakarā ar draudzes jaunā mācītāja V. Kūlberga ierašanos, jauniešu biedrībā tika izdarītas dažādas pārmaiņas. Vispirms jauniešu biedrības statūtus pārstrādāja un līdz ar to par biedrības dalībniekiem uzņēma jauniešus sākot ar 10. dzīvības gadu, tāpat plašāk un vispusīgāk tika izvērstas biedrības nodarbības. Rīkoja teātra izrādes (angļu valodā), koncertus, un šim nolūkam biedrība ar saviem līdzekļiem 1933. gadā izbūvēja skatuvi draudzes baznīcas apakšējā zālē, izdodot par to 385 dolārus. Sākot ar 1931. gadu biedrības sapulču gaita tiek protokolēta arī angļu valodā.

Tā ka mācītājs V. Kūlbergs nepietiekoši prata latviešu valodu, viņa pūles un labi domātie nolūki radīt lielāku rosību jauniešu biedrībā un dalībniekos lielāku interesi, nepadarīja iecerēto, bet darbs drīzāk iezīmējās ar zināmu atšķirību garīgajā nozīmē, nekā tas bija biedrības sākuma gados.

Jauniešu biedrība 1947. gada 2. novembrī uz nenoteiktu laiku pagaidām pārtrauca savu darbību.

Sieviešu biedrība. 1929. gada 3. martā nodibinājās Sieviešu biedrība, kā draudzes pastāvošs institūts, darbojoties saskaņā ar īpaši izstrādātiem un pieņemtiem statūtiem. Biedrības galvenais nolūks ir pulcināt draudzes sievietes pie kristīgas sadzīves un atbalstīt draudzi. Sieviešu biedrības dibināšanas ierosinātājas bija Lūcija Ramma, Lavīze Ramma, Olga Mešūne (Meshun), Olga Briede, Malvīne Zemzars (Semsar), Zelma Janisone un Dore Roze (Rose). No pirmajām dibinātājām šo-

dien starp dzīvajām ir vienīgi Olga Mešūne, kas arī bija apm. 6 gadus šīs biedrības priekšiece. Sieviešu biedrība nodibinājās laikā, kad draudzes dzīve, sakarā ar sava dievnama iegādi, uzrādīja

Sieviešu b-ba dibināšanas gadā, vidū māc. V. Kūlbergs, no viņa pa labi 1. priekšiece L. Ramma

vislielāko rosni un aktivitāti, un biedrības dalībnieces nodevās šim lielam darbam ar vislielāko sirdsdedzi. Sieviešu biedrības līdzekļi sastādījās no dalībnieču regulārām iemaksām, rīkojot dažādus sarīkojumus, kā izbraukumus zaļumos, viesīgus vakarus, garīgus koncertus, spēles (bunco) u. c. Galvenais sarīkojums bija Ziemsvētku tirzdiņš, kas visos laikos ir devis vislabākos ienākumus. Bet atsevišķos vajadzības gadījumos sieviešu biedrības dalībnieces piedalījušās ar ziedo-

jumiem. Sieviešu biedrības pirmā priekšniece bija Lūcija Ramma, kas šo pienākumu pildīja gandrīz 4 gadus, un viņas darbību ļoti labi un pārlicinoši raksturo biedrības pirmo gadu ienākumi. I gadā \$445.--, II gadā \$522. — un III gadā \$1188.—.

Ļoti labi un sekmīgi iesākto sieviešu biedrības darbību pēc 5 gadiem piemeklēja savdabīga krīze, ko izraisīja toreizējās priekšnieces Lilianes Grafs un biedrības vadības atteikšanās no amatiem un izstāšanās no sieviešu biedrības. Šis starpgadījums radās aizejošā mācītāja Kūlberga izraisīto intrigu rezultātā, kuŗš gribēja sieviešu biedrības statūtus panākt tādus grozījumus, ar kuŗiem sieviešu biedrība tad tiktu atšķelta no draudzes. Tā ka biedrības dalībnieču lielākais vairums nebija vienis prātis ar priekšnieces Lilianes Grafs un mācītāja Kūlberga peļamo nodomu, tad, iejaucoties draudzes vadībai, sieviešu biedrības darbība tika pārtraukta uz 3 mēnešiem, no 1934. g. 4. oktobra līdz 1935. g. 6. janvārim. Pēc minētā pārtraukuma sieviešu biedrība atkal uzsāk savu darbību, ievēlot jaunu biedrības vadību un priekšnieci — Olgu Mešūni. Biedrībā iestajas jaunas dalībnieces un sākas mierīgs un ražens darbs, nesot lielu svētību draudzei un gandarījumu čaklajām darbiniecēm. Sākot ar 1941. gadu sieviešu biedrības vadību uzņemas jauna priekšniece Anna Irbe, kuŗa ar mazu pārtraukumu, vada sieviešu biedrību vēl līdz šai dienai. Būdamā viena no visaktīvākām draudzes sievietēm, viņa lielāko daļu no savas dzīves veltījusi draudzes darbam. Būdamā ilgus gadus sieviešu biedrības priekšniece, viņa prata nevien biedrības saimnieciskās un draudzes

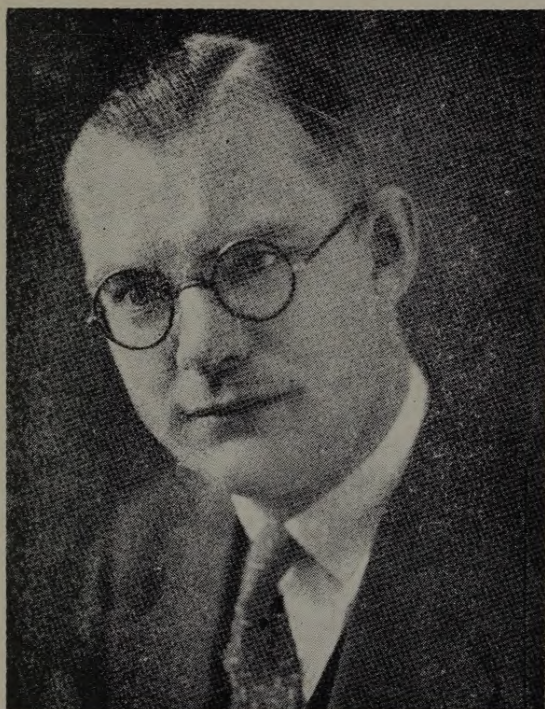
Sieviešu b-bas ilggadīgā pr-ce Anna Irbe b-bas 25. g.
jubilejā 1954. g.

palīdzības intereses izveidot un attīstīt, bet arī visus šos gadus biedrības dalībnieces saistīt vienā nedalītā draudzības saimē. Tas darbs, ko sievietes biedrība darījusi draudzes labā, ir vienreizējs savās sekmēs un panākumos. Grūti iedomāties, kads būtu draudzes stāvoklis bez šī sievietes biedrības atbalsta. Savā pirmajā pastāvēšanas gadā sievietes

biedrība nopirka draudzei ērģeles par \$2066. —, bez tam viņa rēgulāri maksāja daudzos draudzes kārtējos maksājumus, ieskaitot vairākos gadījumos draudzes hipotēkas parādu. Katru gadu tā izdeva lielas naudas summas baznīcas izdaiļošanai vai inventāru iegādei. 1956. gadā sieviešu biedrība ar saviem līdzekļiem baznīcas telpā izlika jaunus tepiķus, kas izmaksāja pāri par 1000 dolariem, un dažus gadus iepriekš par 800 dolariem ierīkoja baznīcā skaņu aparātu ar ko atskaņot korāļus no baznīcas torņa. Daudz ir strādāts un ziedots draudzei un šīnī ziņā sieviešu biedrības piemērs paliks cildināms visā draudzes vēsturē.

Mācītājs Verners P. Kūlbergs (Werner P. Kuhlberg). (1929. g. 25. aug. — 1934. g. 3. jūn). Pēc mācītāja Cecera aiziešanas par draudzes mācītāju pieņēma V. Kūlbergu, kas tikko bija beidzis studijas. Mācītājs Kūlbergs bija ļoti spējīgs un apdāvināts draudzes gans ar lielām organizatora spējām, ar tām turēdams draudzi ciešā vienībā un iedvesmodams to uz dažādiem pasākumiem, kas veicināja draudzes sadzīvi. Vienīgais ļaunums bija tas, ka viņš pietiekami neprata latviešu valodu, un šis apstāklis bija par iemeslu viņa ātrai aiziešanai. Nenoliedzami nopelni mācītājam Kūlbergam ir draudzes dzīves izveidošanā un nostiprināšanā, kaut gan pēc aiziešanas no draudzes, kaut kāda iemesla dēļ, viņš centās darīt visu tai pretim.

Vācu Imanueļa baznīcas atstāšana. Tikko Cīānas draudze bija laimīgi nokārtojusi jautājumu, kad tanī pašā gadā — 1929. g. 3. novembrī vācu

Māc. V. Kūlbergs

Imanuela draudzes vadība uzteica telpas latviešu draudzei. 22 gadus latvieši bija saņēmuši vācu Imanuela draudzes laipnību, un kaut arī abas draudzes sastādījās no divu dažādu tautību piederīgiem, tomēr kopīgā ticība bija bijusi to vienotāja, tā ka attiecības abu draudžu starpā bija ja ne sirsnīgas, tad katrā ziņā pietiekami draudzīgas.

Izceļoties pirmajam pasaules kaņam, latvieši, kā bijušie Krievijas pavalstnieki, nevarēja vairs

cerēt uz sevišķām vācu simpatijām, un vajadzēja notikt kādam mazsvarīgam notikumam, lai būtu pietiekošs iemesls uzteikt baznīcas telpas latviešu draudzei. Tomēr to nevarēja attiecināt uz vācu draudzes mācītāju Helteri, kas cienīja un mīlēja kā vāciešus, tā arī latviešus, un vēl vēlākos gados viņš apliecināja savu cieņu un labvēlību latviešu draudzei. Pateicoties mācītāja Kūlberga ātrai un enerģiskai izrīcībai, jaunas telpas draudzes vajadzībām tika sameklētas ļoti ātrā laikā kādā lietuviešu luterāņu draudzē 2209. S. Irving avenijā, un nedēļu vēlāk, pēc vācu Imanuelu baznīcas atstāšanas, 1929. gada 10. novembrī jau tiek noturēts dievkalpojums lietuviešu baznīcā.

Šis gadījums lieku reizi pierādīja, cik nedroša un visādiem neparedzētiem starpgadījumiem pakļauta var būt draudzes dzīve, ja viņai pašai nav savas baznīcas, kā arī citu draudzes telpu dažādām draudzes nodarbībām. Klāt vēl nāk atkarības un svešniecības izjūta, virinot svešas durvis.

Šis notikums bija par pamudinājumu tam, ka draudzes pilnsapulce uzdeva baznīcas būvkomitejai nekavējoties raudzīties pēc piemērota zemes gabala jaunas baznīcas celšanai vai apsvērt lietotas jeb jaunas baznīcas pirkšanas iespējamību.

Drošākais garants šim pārdrošam nodomam bija būves fondā atrodošies 4000 dolari. Lieli nopelni šīs lietas tālāk attīstībā, kas noveda pie jaunas baznīcas iegūšanas, bija mācītājam Kūlbergam, kuŗš, pilns lielas uzņēmības un jaunības spara, neatlaidīgi kāpināja jau gadiem ilgi pastāvošo domu — iegūt pašiem savu baznīcu.

Baznīcas iepirkšana. Pēc vairākkārtīgi notikušām draudzes pilnsapulcēm beidzot pēdējā izšķirošā sapulce pieņēma lēmumu par bijušās zviedru Morland baznīcas pirkšanu, pie kam balsu attiecības bija 7 — pret 5 par labu pirkšanai. Šie nedaudzie latviešu vīri ar savu drosmi, enerģiju un ticību deva to lielo nodomu piepildījumu, par kuriem daudzi šaubījās un neticēja, jo sevišķi tadēļ, ka ar šo pirkumu draudze uzņēmās \$15.000 lielu parādu, pie kam draudzē toreiz vairāk nebija kā 62 pilntiesīgi draudzes locekļi.

Morland baznīcu, kas atrodas Ferdinanta un Lawler ielu krustojumā, zviedru draudze bija jau kopš ilgāka laika atstājusi un baznīcas telpas tika izlietātas dažādām sporta nodarbībām. Baznīca bija stipri neapkopta un visa ēka, kā no iekšpuses, tā arī no ārpuses, prasījās pēc nekavējoša un ātra remonta. Tāpat baznīcas iekārta bija vai nu daļai aizvesta vai stipri bojāta un nelietojama. Pēc vienošanās ar pārdevēju draudze bija ar mieru maksāt par pārdodamo baznīcu \$18.000, bet pēc tam, kad draudzes būves komiteja bija konstatējusi, ka arī ērģeles aizvestas, galīgo vienošanos slēdza par \$17.000. Pirkšanas līgumu noslēdzot 1930. g. 22. aug. tika tūlīņ iemaksāts \$2000, bet atlikumu pārvērta par hipotēkas parādu Columbia state bankā ar 6% gadā. Drīzi sekoja vispārējais saimnieciskās dzīves depresijas laiks, kas ļoti smagi skāra kā privātos noguldītājus, tā arī sabiedriskos pasākumus un ko rezultātā arī Columbia State banka piedzīvoja bankrotu. Rūpēs par savu baznīcas pirkumu, draudzes vadība kopā ar sinodes advokātu stājās sakaros ar Columbia State

banku par draudzes parāda nokārtošanu. Columbia State banka bija ar mieru \$15000 lielo draudzes parādu samazināt uz 8500 dolariem, ja šo pēdējo summu draudze var tūlīņ samaksāt. 1933. g. 8. janvārī, draudzei aizņemoties 6500 dolārus no Misurī sinodes par 1% gadā un pieliekot klāt no draudzes kases 2000 dolarus, Columbia State bankas parāds bija nokārtots. Kaut arī tanī laikā vairāki draudzes locekļi zaudēja savas iepirktās mājas, tomēr baznīcas stāvoklis tika nodrošināts.

Baznīcas atjaunošana. Līdz ar baznīcas iegūšanu draudzes dzīvē sākās vēl neredzēta rosība un aizraujošs darbs, kuŗā iesaistījās gan vīrieši, gan sievietes. Netika taupīts laiks, darbs un atkal darbs, un arī naudas līdzeli, lai baznīcu uzpostu tādā stāvoklī, ka pēc iespējas drīzākā laikā varētu to iesvētīt un noturēt dievkalpojumu pirmo reizi pašī savā baznīcā. Daudzi draudzes locekļi šim kopējam talkas darbam ziedoja vairāku simtu darba stundu. Brāļi Osvalds un Jānis Dakars ar apskaužamu darba uzņēmību un personīgu priekšzīmi aizrāva šīnī lielā talkas darbā visus pārējos draudzes locekļus un draudzes labvēļus. Pavisam kopā baznīcas atjaunošanas darbiem tika ziedots vairāk kā 3.300 brīvprātīgas darba stundas. Priekšgalā jāmin Osv. Dakars ar 1012 stundām, Jānis Dakars ar 941 stundām, J. Mikels ar 245 stundām, tad vēl J. Skudris, K. Laube, O. Rozentāls, A. Mešūns, T. Briedis un vēl daudzi citi, kuŗu devums bija ap 100 stundas katram un vēl vairāk. Par materiālu iegādi un dažu darbu samaksu tika izdots vairāk kā 3000 dolari, kaut gan būves fonds tika stipri patukšots sakarā ar baznīcas iepirkša-

nu, bet pastiprinātā veidā ienāca ziedojumi no draudzes locekļiem. Minētā gadā katrs draudzes loceklis caurmērā ziedojis draudzes kasei 40 dolarus, neskaitot ziedojumus atsevišķām vajadzībām

Draudzes vadība dievnama iesvētes laikā. No kr.: māc. V. Kūlbergs, māc. Streiferts un A. Cecers. Stāv J. Koris, R. Siļķe, J. Zemzars, K. Zoltners, J. Miķels, E. Heitmanis, T. Briedis, O. Dakars un J. Skudris.

vai arī inventāram vai ziedojumiem citām baznīcas vajadzībām. Tā, piemēram, J. Rammas ģimene ziedoja krēslus, Kronberga ģimene — lasāmo pulti, Erna Ozols — altāra svečturus, Līna Petrovska — baznīcas apgaismošanas spuldzes un vēl daudz citādi ziedojumi ienāca. Bet visu baznīcas atjaunošanu galvenā kārtā veica brāļi Osvalds un Jānis Dakari ar savu lielo darba veiksmi un prasmi. Tāpēc arī viņiem tika veltīti sevišķi atzi-

nības vārdi atjaunotās baznīcas iesvētīšanas svētku programā. Tāpat pateicību izteica sieviešu biedrības dalībniecēm Dorei Arderei, Lilianeī Grafei, Olgai Mešuneī un Mildrēdei Pekulei par ziedotiem altāra svečturiem.

Baznīcas iesvētīšana: 1931. gada 3. maijā atjaunotā baznīca tika iesvētīta, piedaloties visai draudzei un ļoti daudziem viesiem. Baznīcas iesvētīšanas ceremoniju izpildīja viesis mācītājs J. Graudiņš no Bostonas kopā ar draudzes mācītāju V. Kūlbergu, piedaloties draudzes korim J. Zemzara vadībā. Runāja arī lietuviešu draudzes mācītājs J. Rocaks. Tanī pašā dienā vēl notika divi dievkalpojumi angļu valodā un viens vācu valodā, kuŗos piedalījās viesi mācītāji P. Chic un F. Streiferts un ar ērģeļu priekšnesumiem piedalījās profesors A. Wissmuellers, prof. A. Abels un prof. A. Abrahams. Tā bija laimīga un gaiša diena Ciānas draudzei un, saņemot draudzes dievpalīga novēlējumus, viņa varēja paļāvīgāki un drošāki raudzīties nākotnē.

Draudzes dzīve pēc baznīcas iepirkšanas. Baznīcas iepirkšana un izremontēšana prasīja no draudzes ļoti lielus izdevumus, tā ka nevien draudzes fondi tika izlietāti, bet bija jāizdara aizņēmumi no draudzes palīdzības biedrības un jauniešu biedrības. Turpmākos gados draudzes saimniecībā jau iezīmējās zināmas krīzes pazīmes, jo vairākos gadījumos, pienākot hipotekas maksājuma termiņiem, kase nevarēja uzrādīt vajadzīgo summu nomaksai. Izlīdzējās ar aizņēmumiem no draudzes dažādām biedrībām, vai ar ienākumu no ātrumā izrīkota sarīkojuma. Aiz tā paša iemesla

draudze vairs nevarēja maksāt algu mācītājam un ar 1934. g. 1. februāri mācītājam bija jāstrādā bez atalgojuma. Vairākkārtīgi draudze griezās pie sinodes ar lūgumu dēļ palīdzības, bet šī palīdzība tik drīz nenāca. Savukārt atkal Misijas nozare griezās pie draudzes ar lūgumu tanī pašā nolūkā, jo arī Misijas kase bija iztukšota. Visas šīs saimnieciskās grūtības katrā ziņā bija sekas Amerikas vispārējai saimnieciskai krīzei, kurai tik drīzi vēl nesekoja jūtāmāka saimnieciskās dzīves atveseļošanās un ko diezgan dabūja izjust arī latviešu Ciānas draudze. 1934. g. 3. jūnijā, mācītājam V. Kūlbergam aizejot, turpmākos 2 gadus draudze bija spiesta iztikt atkal bez pastāvīga mācītāja. Pagaidām mācītāja vietu izpildīja Northern Illinois District Board mācītājs O. Feders, tanī pašā laikā vairākas reizes viesojoties Bostonas latviešu draudzes mācītājam J. Graudiņam, kas turēja dievkalpojumu ar dievgaldu un jauniešu iesvēti.

Draudze piedzīvoja zināmas nepatikšanas un traucējumus aizejošā mācītāja V. Kūlberga izraisīto intrigu dēļ, un netieši šinī sakarībā draudzes vadība pieņēma divi raksturīgus lēmumus: draudzē var uzņemt tikai tādas personas, kas saprot latviešu valodu, un, papildinot draudzes konstitūcijas 14. pantu, lēmumu, ka par latviešu Ciānas draudzes mācītāju var aicināt tikai latvieti.

Draudzes vadība atkal noturēja vairākas apspriedes, piedaloties sinodes pārstāvjiem mācītājam A. Ulricham, māc. O. Federam un vēl citiem mācītājiem, par kādu citu latviešu mācītāju aicināšanu uz Ciānas draudzes vakanto vietu. Tāpat notika sarakstīšanās šinī pašā nolūkā ar mācītāju

Sterenfurtu St. Luisā, kurš jau iepriekšējos līdzīgos gadījumos bija sniedzis daudz palīdzības un padoma latviešu draudzei. Pirmām kārtām draudze ļoti vēlējās dabūt atpakaļ draudzei bijušo mācītāju Albertu Ceceri, bet tā kā šī vēlēšanās bija ļoti atkarīga no sinodes nostājas pret mācītāju A. Ceceri, tad tā palika arī tikai vēlēšanās un bez tam arī mācītājs Cecers nevēlējās doties atpakaļ uz Čikāgu. Līdztekus tam draudze loloja arī vēlēšanos dabūt par draudzes mācītāju J. Graudiņu no Bostonas, kuram vairākas reizes viesojoties Čikāgā, draudze bija viņu sevišķi iecienījusi un iemīļojusi viņa pasvītroti skaidrās latviskās stājas un valodas dēļ. Trīs reizes draudze sūtīja lūgumu māc. J. Graudiņam, gan personīgi, gan arī caur sinodi, bet, saprotamā kārtā, arī Bostonas latvieši negribēja šķirties no sava iecienītā mācītāja.

Beidzot vienošanās tika panākta par mācītāja F. Pudseļa aicināšanu uz Čikāgu par Ciānas draudzes mācītāju.

Mācītājs F. Pudšels (F. Pudsell) (1936.—1946) Mācītājs F. Pudšels nokalpoja Ciānas draudzē 10 gadus. Viņš bija ļoti apdāvināts mācītājs, pie kam varēja sprediķot daudzās valodās. Mācītājs F. Pudšels ir pirmais, kas sāka apdzīvot draudzes mācītāja māju, jo līdz tam laikam draudzes nams tika izrentēts un ienākušā nauda ieskaitīta draudzes kasē.

Ievērojot sinodes pārstāvju vairākkārtējos aizrādījumus par jaunās paaudzes piesaistīšanu baznīcai, ar 1936. gadu blakus latviešu dievkalpojumiem tika ievesti dievkalpojumi arī angļu valodā,

kas galvenā kārtā bija domāti tai latviešu jaunatnei, kas vairs neprata pietiekoši latviešu valodu. Šāds stāvoklis pastāvēja līdz 1948. gadam, kad angļu valodas dievkalpojumus ievada tikai vienu reizi mēnesī, jo nebija daudz apmeklētāju, un tā 1948. gada Jaungada dievkalpojumā nebija ieradies neviens apmeklētājs. Angļu dievkalpojumi notiek arī vēl līdz šai dienai un tos vada mācītājs Tīss.

Otrā pasaules kara sekas. Otrais pasaules kaŗš, kuŗš radās hitleriskās Vācijas un Padomju savienības draudzības rezultātā, atnesa latvju tautai bezgalīgu postu. Glābdamies no komunistu otrreizējās okupācijas un sekojošā terrora, Latviju atstāja ap 120.000 viņas iedzīvotāju, nokļūdami rietumu valstīs. Kaut arī atrodoties pēc tam drošībā un esot apgādāti zināmas pieticības robežās, tomēr viss pārdzīvotais un neziņa par rītdienu ļoti smagi nospieda plašo bēgļu masu. Pienākot pirmām ziņām Amerikā par latviešu bēgļu grūto stāvokli Vācijas bēgļu nometnēs, latviešu Cīānas draudzes vadība noturēja vairākas apsprendes gan savās draudzes sanāksmēs, gan arī kopā ar Latvju bēgļu apvienības palīdzības komiteju, tapat uzņemot sakarus ar Latvian Relief, Inc. Ņujorkā par iespējamo palīdzības sniegšanu tautiešiem Vācijas bēgļu nometnēs. šinī nolūkā draudzes pilnsapulce 1948. g. 1. augustā nodibināja bēgļu palīdzības fondu. Vēlāk iedarbojoties IRO bēgļu izvietošanas akcijai, apm. 50.000 latviešu nonāk Amerikas Savienotās valstīs, izplūzdami pa daudzām pilsētām un laukiem. Ap 1948. gadu jau pirmie latviešu bēgļi nonāk Čikāgā un ar katru nākošo gadu šis

bēgļu vilnis pieņemas plašumā. Līdz ar šo bēgļu kustību Ciānas draudzē notika pilnīgi negaidītas un radikālas pārmaiņas viņas līdzšinējā dzīvē. Draudzei radās līdz šim vēl nepazīts darbs un pienākums pret saviem atbraukušiem tautiešiem, kā arī pret tiem, kas vēl palika Vācijas nometnēs, gaidīdami uz galvojumiem. Neatļaidīgi tika vākti galvojumi, kas nepārtraukti plūda uz Vāciju, un atbraukušie tika izvietoti dzīvokļos un arī apgādāts darbs. Daudzi atbraukušie bēgļi tika pagaidām novietoti baznīcas apakšējās telpās vai arī draudzes locekļi uzņēma tos savos privātos dzīvokļos līdz pastāvīga dzīvokļa sameklēšanai. Lielu rūpību un atsaucību latviešu bēgļiem parādīja Roberts Siļķe, kas viens pats parakstīja vairākus desmitus galvojumu, tapat Jānis Dakars, kuŗa māja ilgāku laiku līdzinājās viesnīcai — vienai ģimenei aizejot, otra nāca vietā. Sakarā ar latviešu bēgļu ierašanos, saprotamā kārtā, pieauga arī draudzes locekļu skaits nedaudzos gados jau daudzos simtos. Tapat līdz ar to atkrita draudzei visu laiku pastāvošais latviešu mācītāja grūtais jautājums, jo atbraukušo bēgļu starpā ieceļoja A.S.V. arī apm. 80 latviešu luterāņu mācītāju.

Mācītājs A. Sudārs. (1948. g. janv. — 1951. g.)
Bija pienācis laiks, kad Ciānas draudze vairs nevarēja dabūt nevienu latviešu mācītāju un dievkalpojumus draudzei jau ilgāku laiku noturēja pagaidām sinodes mācītājs Mayers. Tanī laikā bija zināms arī, ka Vācijā un Zviedrijā starp latviešu bēgļiem ir prāvs skaits latviešu mācītāju, un ievērojot draudzes locekļa Admīdina ieteikumu, drau-

dze nolēma uzaicināt Alfrēdu Sudāru no Zviedrijas par savas draudzes mācītāju. Mācītājs A. Sudārs uzaicinājumu pieņēma, bet draudzes priekšniekam T. Briedim griežoties pie sinodes un lūdzot

Māc. A. Sudārs ar iesvētītiem jauniešiem 1950. gadā

mācītāja A. Sudāra iecelšanas lietas izkārtošanu. sinodes pārstāvis izrādīja zināmu pretestību. Tikai kad draudze pati apsoliņās maksāt mācītāja A. Sudāru ceļa izdevumus, tad beidzot sinode piekāpās un izkārtoja A. Sudāra iecelšanas jautājumu, un pēc viņa ierašanās Čikāgā mācītājs A. Sudārs 1948. gada 20. jūnijā tika ievests amatā.

Iedarbojoties IRO bēgļu izvietojanas akcijai, tuvākos gados strauji ieplūda latviešu bēgļi Čikāgā un līdz ar to arī Ciānas draudzes locekļu skaits ļoti ievērojami palielinājās. Atbraukušie latviešu bēgļi ne tikai ātri steigzās iestāties draudzē, bet

centās tikpat ātri ieņemt vadītājus posteņus, nākot draudzes priekšā arī ar dažādiem jauninājumiem, lai paceltu lielāku draudzes dzīves rosību. Cik labi arī bija domāta jaunatbraucēju centība draudzes dzīvē, tomēr pilnsapulcēs saduroties dažādu uzskatu pretešķībām, draudēja izraisīties apstākļi, kas nesolīja labu kristīgas draudzes sadarbībā. Visos šajos notikumos tika iejaukts mācītājs A. Sudārs un lietas turpmākajā attīstībā pēdējam bija draudze jāatstāj, bet kā tas līdzīgos gadījumos ir bijis, mācītājam A. Sudāram aizejot, aizgāja līdzīvi viņam arī daži draudzes locekļi un nodibināja jaunu draudzi.

Mācītājs Arnolds Rautenšilds. (No 1951. g. 28. okt.) Pēc mācītāja A. Sudāra aiziešanas par draudzes nākošo mācītāju tika uzaicināts Arnolds Rautenšilds no Ņujorkas. Tā ka bija pieteikušies arī vēl citi mācītāji, tad izdarot draudzes pilnsapulcē nobalsošanu, par draudzes mācītāju tika ievēlēts Arnolds Rautenšilds. 1951 gada 28. oktobrī mācītājs A. Rautenšilds tika ievest amatā no vizitatora mācītāja W. M. Roth un mācītāja profesara F. Treua.

Kā mācītājs A. Sudārs, tā arī mācītājs A. Rautenšilds un gandrīz visi pārējie iebraukušie latviešu mācītāji ir nākuši no tautas vidus, izglītojušies pašu latviešu augstskolā un sagatavoti mācītāja amatam no latviešu mācības spēkiem. Latvijas neatkarības laikā tiklab baznīcas augstākā vadība, tā arī augstskola centās baznīcu pataisīt par tautas baznīcu, tādēļ arī mācītāji — draudzes apkopēji viscaur uzturēja šos centienus arī trimdā

Draudzes māc. A. Rautenšilds

palīdzami uzticīgi latviešu tautas baznīcas tradīcijām.

Ciānas draudzē atkal sākās jauns radošs darbs

Māc. A. Rautenšilda ievēšana amatā. No labās: vizitators W. Roth, māc. J. Strautnieks, J. Prauliņš, G. Straumanis un A. Rautenšilds

Skats uz Ciānas baznīcas altāri dievkalpojuma laikā

pēc tam, kad visas dažādās pretešķības bija izlīdzinājušās un pareizi izprasts baznīcas patiesais uzdevums, atmetot visu kas nav savienojams ar

baznīcas garu, ne ar skaidri izteiktiem sinodes priekšrakstiem.

Draudzes darbība plaši izvērtās pa dažādiem viņas institūtiem. Bez jau pastāvošās palīdzības biedrības, sieviešu biedrības, darbību atjaunoja jauniešu biedrība un koris, bet no jauna nodibinājās draudzes svētdienas skola, grāmatu galds ar bibliotēku un dāmu komiteja.

Draudzes koris savu 1943. gadā pārtraukto darbību atsāka 1953. gadā draudzes ērģelnieka Eduarda Strautmaņa vadībā. Atjaunotā koŗa pirmais priekšnieks bija Oļģerts ŕalme, kuŗam aizejot armijā, to nomainīja Pēteris Abrenietis, bet pēdējā laikā par koŗa priekšnieku skaitās Matiss ŕvānfelds. Koris, kuŗā apvienoti vairāk kā 30 dziedātāju, ir iestudējis lielāku skaitu dziesmu, ar kuŗām uzstājies ne vien savas draudzes dievkal-

Ciānas draudzes koris. Priekšā no kr.: māc. A. Rautenšilds, diriģents E. Strautmanis, agr. draudzes pr-ks J. Dekars

pojumos, bet arī vairākas reizes latviešu Miera draudzes un Ciānas draudzes Auroras novada dievkalpojumos. Blakus garīgām dziesmām koris ir iestudējis arī daudzas vērtīgas laicīgās dziesmas, ar kuņam piedalījies dažādo latviešu organizāciju rīkotajos nozīmīgākajos Latvijas atceres svētkos.

Draudzes grāmatu galds nodibinājās 1952. g. R. Baumaņa ierosinājumā. Pēdejamais arī visu laiku ir grāmatu galda pārzinis, izņemot īsāku starplaiķu, kad par grāmatu galda pārzini darbojās Hugo Riekstiņš. Grāmatu galda pirmsākums patiesībā ir sācis jau 1922. gadā, kad no Latvijas ieplūda lielāks skaits grāmatu un žurnālu un jauniešu biedrība uzņēmas šo grāmatu izpārdošanu un žurnālu abonementu izkārtošanu. 1952. g. atjaunotais grāmatu galds savu darbību uzsāka bez kaut kāda rīcības kapitāla, saņemot grāmatas no izdevējiem uz kredīta vai komisijā, bet dažos gados ar kreditoriem visi parādi gandrīz ir nolīdzināti un grāmatu galdam tagad skaitās gramatas 1200 dolaru vērtībā, kas ir grāmatu galda, resp. draudzes īpašums. Reizē ar grāmatu galdu tika iekārtota arī draudzes bibliotēka, papildinot to arvien ar jauniem sējumiem, tā ka šodien draudzes lietošanā ir bibliotēka ar 500 sējumiem.

Grāmatu galdam, bez lielā grāmatu klāsta, ir pārdošanā arī dažādi tautiskie auduma, māla, sudraba, koka un ādas izstrādājumi ieskaitot latviešu skaņu plates. Tiešais grāmatu galda vadītājs ir K. Biķernieks ar saviem brīvprātīgiem palīgiem. Viņš ar retu uzņēmību no pat sākuma gadiem neiztrūkstoši katru svētdienu ir atradies savā uzticē-

tā vietā, piedevām kavēdams atpūtas brīžus arī dažos darbdienas vakaros, ja kādam tautietim ievajadzējies izdarīt kādu pirkumu. Bibliotēkas pār-

Grāmatu galda darbinieki. Vidū vad. R. Baumanis

zinis P. Dišlērs arvienu pūlējies centībā K. Biķerņiekam turēties blakus, apkalpodams gramatu lasītājus arī katru svētdienu.

Draudzes dāmu komiteja nodibinājās 1955. gadā 14. aprīlī ar 46 dalībniecēm, ievēlot par komitejas priekšnieci Leontīni Pārupi. Dāmu komitejas tiešais uzdevums izkārtot un vadīt draudzes dažādos sarīkojumus. Dāmu komitejas dalībnieces labprātīgi uzņemas rotācijas kārtībā bez atlīdzības izgreznot ar ziediem baznīcas altāri visās dievkalpojumu reizēs. Pēc draudzes krīstīgās palīdzības sekcijas uzturētā kafijas galda ilggadīgās vadītājas Alvīnes Zvaneres aiziešanas, dāmu komiteja pārņēma kafijas galda tālāko turpināšanu. Katru

svētdienu divas komitejas dalībnieces maiņas kārtībā, apkalpo kafijas galdu, pašas mājā pagatavojot vajadzīgos cepumus un maizītes, un ar maz izņēmumiem, komitejas dalībnieces par izlietotiem

Sieviešu b-bas dalībnieces. Pirmā rindā vidū
pr-ce Anna Irbe

produktiem maksu neņem. Skaidro atlikumu no kafijas galda ienākumiem izlieto trūkuma un slimības piemeklēto draudzes locekļu atbalstam, tāpat palīdzības saiņīšu sūtīšanai tautiešiem Sibīrijas vergu nometnēs.

1950. gadā sāka iznākt draudzes izdotais žurnāls "Ciānas Vēstnesis" draudzes lokālām vajadzībām. Žurnāls neiznāk rēgulāri, bet atkarībā no sakrājušos rakstu steidzamības vai nepieciešamības. Mācītājs Rautenšilds daudz pūles pielicis, lai žurnāls iznāktu pēc iespējas bagāts saturā, kā arī lai tas nesot uzņēmumus no aktuāliem draudzes dzīves notikumiem, būtu vērtīgs un gaidīta lasā-

mā viela katrā ģimenē. Trūkstot žurnāla līdzstrādniekiem un lietojot nepilnīgu iespēšanas ierīci, katrs žurnāla nākošais izdevums saistīts ar lielām grūtībām. Tā ka žurnāla izdošanas izdevumi nesežas ar gaidītiem ziedojumiem, tad iztrūkumu sedz no draudzes kārtējām budžeta summām. "Ciānas Vēstnesis" pirmsākums ir atrodams 1936. gadā, kad iznāca draudzes biļetens ar līdzīgu nosaukumu, tikai angļu valodā "The Zion Herald".

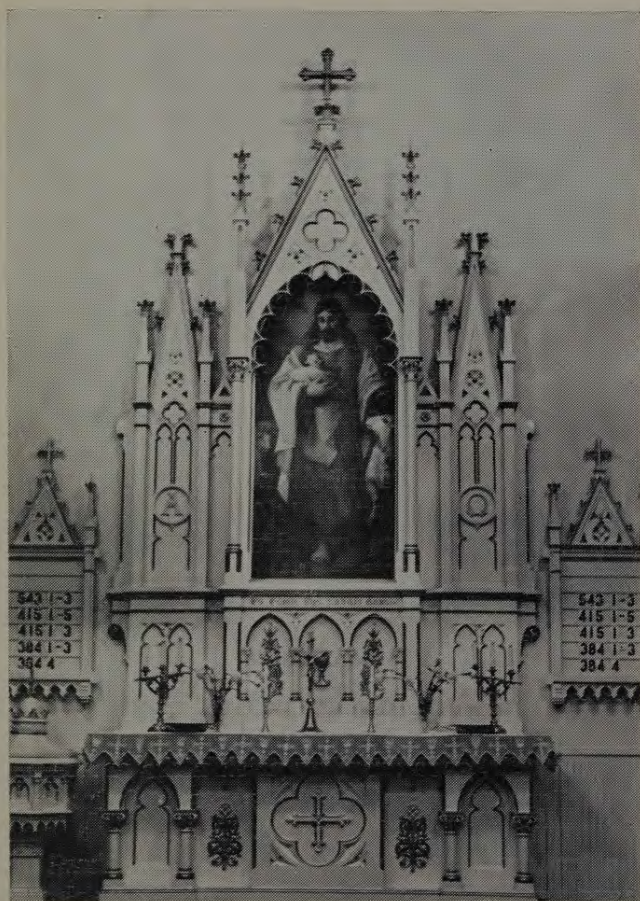
Draudzes skola. Amerikā iebraukušie jauniecelotāji ar dibinātām rūpēm un bažām sāka apsvērt jautājumu par savu bērnu un jauniešu turpmāko audzināšanu. Vecāki negribēja vienaldzīgi noraudzīties, ka kaŗa briesmās un Vācijas nometņu trūkumā viņu izglābtie un izaudzinātie bērni un jaunieši pazustu kādas svešas tautas kopumā. Kamēr vecāki un vidējā paaudze vēl ar sirdi un dvēseli

Draudzes bērnu svētku dalībnieki 1952. gadā

tic Latvijai un viņas atbrīvošanai un cenšas šeit nostiprināt savu nacionālo eksistenci, tikmēr bērni un jaunieši, apmeklējami vietējās skolas, tiek neatturami virzīti uz asimilizāciju. Vienīgi latviešu skolās ir iespējams bērniem neaizmirst savu tautas valodu un nostiprināt tās kultūras tradīcijas. Šo lietu rūpīgi apsvēra arī draudzes vadība un uzskatīja par nepieciešamu dibināt draudzes skolu, kur bez ticības mācības mācītu bērniem arī latviešu valodu, Latvijas vēsturi, ģeografiju un dziedāšanu. Tapat atzina, ka ne tikai skolai, bet arī ģimenei un latviešu sabiedrībai ir jācīnās pret svešu strāvu ielaušanos latviešu sadzīvē un garā. Sprotamā kārtā no tā ir arī atkarīga latviskās draudzes turpmākā pastāvēšana, un cik stipri un veseli būs paši šie institūti, tik stipra būs arī latviešu draudze.

Arī agrākie latviešu iecelotāji ir centušies savus bērnus audzināt par latviešiem, un bijušas arī svētdienas skolas, bet sava mazā skaita dēļ jūtamā sekmes izpalika un pasākumu atmēta kā neizdevušos. Cīnās draudzes vadība lēmumu par svētdienas skolas dibināšanu pieņēma jau 1929. gada 1. septembrī, bet aiz pieminētajiem iemesliem kaut cik redzamas sekmes neparādījās. Draudzes skolu no jauna noorganizēja 1950. gada 5. novembrī, kad bija jau šim pasākumam radušies daudz labvēlīgāki apstākļi un arī neatliekamāka nepieciešamība. Lielākā problēma pastāvēja telpu jautājumā, jo baznīcas apakšējās telpās arvien vēl mitinājās bēgļi un draudzes namu apdzīvoja mācītājs A. Sudārs kādēļ skolas mācības vajadzēja noturēt draudzes locekļu privātos dzīvokļos. Pēc

Ciānas baznīcas altārs

mācītāja A. Sudāra aiziešanas draudzes mācītāja namu apdzīvoja mācītājs A. Rautenšilds, kas, paturot sev pārisistabiņas, pārējās atdeva skolas

vajadzībām, kad atbrīvojās arī baznīcas apakšējās telpas, draudzes skola varēja netraucēti veikt skolas mācības ar visām parēdzētām mācības grupām jeb klasēm vienā laikā. Draudzes skolas ierosinātājs un organizētājs bija valdes loceklis Jānis Vilciņš, bet skolas mācību vadību uzņēmas H. Kreicers. Vēlākos gados skolas vadību pārņēma mācītājs Jānis Strautnieks, izveidodams un nostiprinādams piemērotu skolas programmu. Tagadējā skolas vadītāja ir Hermīne Eglāja, kas ar 6 skolotājiem sekmīgi veic skolas audzināšanas darbu. Skolā skaitās pašreiz 52 skolēni.

Tā ka draudzes skolas uzturēšana un plašāka izveidošana ir viens no draudzes svarīgākajiem uzdevumiem, šī sakarībā draudze ir iepirkusi otru draudzes namu, galvenā kārtā skolas vajadzībām, bet arī citu draudzes institūtu nodarbībām.

Citi draudzes priekšnieki dažādos laikos. Starplaikā starp draudzes priekšnieka Teodora Brieža pirmo un otro ievēlēšanu, bija vairāki draudzes priekšnieki, kas sabija amatā īsāku vai garāku laiku: **K. Barons E. Heimanis, J. Skudris un J. Pekulis.**

No 1951. gada draudzes priekšnieka amatu pēc ievēlēšanas pārņēma **Jānis Dakars**, nokalpodams šajā amatā līdz 1956. gadam. Jāņa Dakara laikā notika draudzes lielā pārkārtošanās, sakarā ar jauniebraucēju ierašanos, un daudzie notikumi, kas saistījās ar to, prasīja no Jāņa Dakara lielas pūles, izmaņu un iecietību. Pēc Jāņa Dakara ievēlēšanas laika notecēšanas 1956. gadā par draudzes priekšnieku ievēlēja **Rūdolfu Ārumu**, kuŗš šo amatu pilda vēl šodien.

Valdes ievēšana amatā 1952. g. Pirmā rindā prāv. A. Birznieks (viesis) un māc. A. Rautenšīlds

Draudzes valde 1957. g. No kr.: darbvedis J. Grīnbergs, dr. pr-ks R. Ārums, māc. A. Rautenšīlds, sek. K. Ķībe, ērģelnieks E. Strautmanis. Otrā rindā valdes loc. N. Mundiņš, L. Liepiņš, M. Fraktnieks, A. Ešmits, T. Bērziņš, J. Rasa un H. Grigolats

Baznīcas divreizejā remontēšana un krāsošana, kā arī jaunā draudzes nama iepirkšana un draudzes citi pienākumi arī R. Ārumam uzliek lielu darba slodzi. Turēdams augstā cieņā draudzes intereses, R. Ārums nesteidzas pieņemt izšķirošus lēmumus par kādu ierosinājumu vai projektu, pirms nav pārbaudījis to nepieciešamību vai lietderīgumu.

Mūža vecajie. Ilggadīgos draudzes locekļus, kas sastāvējuši ilgāku laiku atbildīgos draudzes amatos vai ar saviem darbiem ievērojami cēlušī draudzes dzīvi, draudzes pilnsapulcē ievēl draudzes vecajo padomē uz visu mūžu, līdz ar to godinot viņu darbu. Mūža vecajie, kuņi sastāv vēl tagad draudzes vecajo padomē, ir: Teodors Briedis, Jānis Skudris, Arvēds Mešuns, Alfreds Kukša, Reinholds Liepiņš un Augusts Zīriņš.

Ar sevišķu cieņu jāpiemin ilggadīgais draudzes loceklis Jānis Koris, kas jau apmēram 50 gadus atrodas Amerikā un arī tikpat ilgi draudzē, tādēļ līdz ar to viņš ir visilggadīgākais draudzes loceklis Ciānas draudzē. Jānis Koris ilgajos draudzes pastāvēšanas gados ir ieņēmis dažādas vietas gan draudzes vadībā, gan arī palīdzības un jauniešu biedrībās. Kaut arī zaudējis acu gaismu, Jānis Koris diezgan bieži ierodas baznīcā uz dievkalpojumiem kāda izpalīdzīga tautieša pavadībā.

LATVIJAS NACIŅĀLA BIBLIOTĒKA

0305031730

* * *

Tie sirmie tēvi un māmuļas, kas dzīvoja līdz Ciānas draudzes tapšanas un sākuma gadiem, jau sen aizgājuši mūžībā un jaunākie, kuŗi stājās viņu vietā, arī jau šodien kļuvuši sirmi. Visi viņi bija uzticīgi un godīgi šīs zemes pilsoņi un uzticīgi viņi palika arī savai baznīcai, valodai un savas tautas piederībai.

Viņu piemiņu glabādami un viņu atstāto mantojumu kopjot, būtu jāvēlas, lai mēs, jaunatbraucēji, mazāk uzmanības pievērstu pārāk personiskiem un laicīgiem saukļiem, bet, apvienojoties ciešā draudzes vienībā, visus spēkus veltītu kopīgam ticības un mīlestības apģarotam darbam — Kristus augstajam vārdam par godu un mūsu tautai par paliekamu svētību!

0.704.

96-3
L755